یادداشت

درس‌های اقتصادی سعدی

وحید عظیم‌نیا
دبیر گروه اقتصادی

«کارل مارکس» نظریه‌پرداز برجسته قرن نوزدهم، اقتصاد را زیربنای جوامع بشری می‌دانست و معتقد بود ساختارهای اقتصادی، بستر شکل‌گیری سیاست، فرهنگ و روابط اجتماعی هستند، اما با گذر زمان و پیچیده‌ترشدن جوامع انسانی، این دیدگاه، به‌ویژه در تبیین نقش فرهنگ، ناکافی به نظر می‌رسد. تجربه‌های تاریخی و پژوهش‌های معاصر نشان داده‌اند فرهنگ نه‌تنها تحت تأثیر اقتصاد نیست، بلکه خود یکی از مؤثرترین عوامل شکل‌دهنده به نظام‌های اقتصادی است. فرهنگ به عنوان مجموعه‌ای از ارزش‌ها، باورها و هنجارها، رفتارهای اقتصادی افراد را تعیین می‌کند؛ اینکه چگونه منابع مصرف شوند، تعاملات مالی چگونه انجام گیرد و کار چه جایگاهی در زندگی داشته باشد، همگی به بنیان‌های فرهنگی وابسته‌اند. برای نمونه، فرهنگ مصرف‌گرایی در غرب موجب رشد اقتصادی شده، اما همزمان بحران‌های زیست‌محیطی و نابرابری را تشدید کرده است. در مقابل، فرهنگ‌هایی که بر قناعت، پایداری و عدالت تأکید دارند، مانند برخی جوامع شرقی، زمینه‌ساز ثبات و تعادل اقتصادی بوده‌اند. در این میان، آثار حکیمانه سعدی، گنجینه‌ای ارزشمند برای بازسازی فرهنگ اقتصادی هستند. سعدی با زبان فاخر و حکایت‌هایی پندآموز، فضایل اخلاقی همچون صداقت، انصاف، پرهیز از طمع و تلاش در راه معاش حلال را ترویج می‌کند؛ ارزش‌هایی که برای اصلاح ساختار فرهنگی و اقتصادی جامعه امروز ایران حیاتی هستند. در کشور ما، مشکلاتی چون تورم، بیکاری و نابرابری تنها ریشه اقتصادی ندارند، بلکه در ضعف فرهنگ اقتصادی نیز ریشه دارند. بازگشت به حکمت سعدی، می‌تواند گامی مؤثر در بازسازی زیربنای فرهنگی اقتصاد باشد.

بنیان پایداری اقتصادی

سعدی در بوستان (باب ششم. در قناعت. بخش یک. سرآغاز) می‌گوید: «قناعت توانگر کند مرد را / خبر کن حریص جهانگرد را»، این بیت، جوهره نگرشی عمیق به اقتصاد و زندگی است. قناعت، نه صرفاً به معنای کم خرج‌کردن، بلکه مدیریت هوشمندانه منابع و پرهیز از افراط و زیاده‌خواهی است. در سطح فردی، قناعت به بودجه‌بندی دقیق، اولویت‌بندی نیازها و دوری از مصرف‌گرایی منجر می‌شود؛ خانوارهایی که این ارزش را در سبک زندگی خود جاری می‌کنند، کمتر گرفتار بدهی و فشار مالی می‌شوند. در سطح کلان نیز کشورهایی که با نگاهی بلندمدت منابع خود را مصرف می‌کنند- مانند نروژ با مدیریت ذخایر نفتی در صندوق‌های پایدار- نمونه‌ای موفق از اقتصاد متکی بر قناعت هستند. در مقابل، در ایران امروز ما، ترویج فرهنگ مصرف‌نمایی و تجمل‌گرایی، به تقاضای غیرضروری، فشار بر منابع و تورمی مزمن منجر شده است؛ تورمی که در سال ۱۴۰۳ به حدود ۴۰درصد رسید و قدرت خرید مردم را به شدت کاهش داد. سعدی با پند جاودانه خود، ما را به بازاندیشی در الگوهای مصرف فرا می‌خواند. اگر جامعه به‌جای رقابت در نمایش ثروت، به سادگی، آموزش و تولید اهمیت دهد، می‌توان امید داشت که اقتصاد کشورمان در مسیر پایداری و عدالت حرکت کند.

کرامت نیروی کار

همچنین سعدی در بوستان (باب اول در عدل و تدبیر و رأی. بخش یک. سرآغاز) می‌گوید: «مراعات دهقان کن از بهر خویش/ که مزدور خوش‌دل کند کار بیش»، سعدی با زبانی ساده اما ژرف، به یکی از اصول بنیادین اقتصاد و مدیریت منابع انسانی اشاره می‌کند: رعایت کرامت نیروی کار، بهره‌وری را افزایش می‌دهد. در این نگاه، رابطه میان کارفرما و کارگر نه صرفاً یک قرارداد مالی، بلکه یک تعامل انسانی و اخلاقی است که بر پایه احترام و انصاف بنا شده است. سعدی با واژه «از بهر خویش» به روشنی می‌گوید که رعایت حال دهقان، در نهایت به سود خود کارفرما تمام می‌شود. این نکته با یافته‌های علم اقتصاد مدرن نیز هماهنگ است؛ جایی که نظریه‌پردازان بهره‌وری معتقدند رضایت شغلی و انگیزه درونی کارگر، نقش کلیدی در افزایش کارایی دارد. امروز، شرکت‌هایی که به «سرمایه انسانی» اهمیت می‌دهند- از طریق دستمزد عادلانه، محیط کاری سالم و احترام متقابل- در رقابت اقتصادی موفق‌ترند. سعدی با پیش کشیدن این اصل در قرن هفتم هجری، نشان می‌دهد اخلاق و اقتصاد نه تنها متعارض نیستند، بلکه درهم تنیده‌اند. مدیری که با نگاه انسانی به نیروی کار بنگرد، نه‌تنها عدالت می‌ورزد، بلکه در عمل اقتصاد پویاتری خلق می‌کند.

مصرف هدفمند و رفاه معنادار

سعدی جان در (گلستان. باب سوم در فضیلت قناعت. حکایت ۲۲) می‌گوید: «از زر و سیم، راحتی برسان/ خویشتن هم تمتعی برگیر / وانگه این خانه کز تو خواهد ماند/ خشتی از سیم و خشتی از زر گیر». سعدی با نگاهی متوازن به مفهوم ثروت و رفاه می‌نگرد. او توصیه می‌کند که ثروت باید در خدمت آسایش و بهره‌مندی انسان باشد. خرج کردن زر و سیم، اگر همراه با خرد و اعتدال باشد، نه تنها ناپسند نیست، بلکه بخشی از زندگی سالم اقتصادی است. این نگاه با نظریه‌های اقتصاد رفتاری نیز همراستاست که تأکید دارند مصرف معنادار می‌تواند به افزایش رضایت و کیفیت زندگی کمک کند. در ادامه، سعدی هشدار می‌دهد که انسان نباید فقط در لحظه زندگی کند. استفاده از ثروت باید همراه با آینده‌نگری باشد: «خشتی از سیم و خشتی از زر گیر». این فراز، اشاره‌ای روشن به سرمایه‌گذاری برای آینده است؛ چه در قالب ساختن خانه‌ای پایدار، چه از منظر اقتصادی، مانند سرمایه‌گذاری در کسب‌وکار، آموزش یا دارایی‌های مولد. سعدی از ما می‌خواهد میان لذت فردی و مسئولیت‌پذیری مالی تعادل برقرار کنیم. سعدی در این ابیات، بینش اقتصادی پخته‌ای ارائه می‌دهد: استفاده از ثروت نه برای تجمل یا احتکار، بلکه برای رفاه امروز و ثبات فردا.

مدیریت هزینه در شرایط بحران

سعدی جان همچنین در (گلستان. باب هفتم در تأثیر تربیت. حکایت۵) می‌گوید: «چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن»، سعدی به یکی از مهم‌ترین اصول اقتصاد خرد اشاره می‌کند: تناسب دخل و خرج. در شرایطی که درآمد کاهش می‌یابد یا بی‌ثبات است، منطقی‌ترین راه، کاهش هزینه‌ها و پرهیز از ریخت‌وپاش است. این اصل ساده، بنیان مدیریت مالی سالم در سطح فردی، خانوادگی و حتی دولتی است. بی‌توجهی به آن به بدهی، ناتوانی در پرداخت تعهدات و بحران‌های مالی منجر می‌شود. سعدی در ادامه با مثالی زیبا از طبیعت می‌گوید: «اگر باران به کوهستان نبارد/ به سالی دجله گردد خشک رودی». این تصویر، نشان‌دهنده اصل تأخیر اثرات اقتصادی است، یعنی کم‌کاری، کاهش سرمایه‌گذاری یا مصرف بی‌رویه ممکن است فوراً بحران نیافریند، اما در بلندمدت آثار مخربی دارد. درست مانند کوهی که اگر باران نگیرد، رودخانه‌اش سال بعد خشک خواهد شد. این ابیات، در کنار هم، درس بزرگی برای فرد و جامعه دارند: اگر منابع محدودند، باید با احتیاط، آینده‌نگری و نظم اقتصادی هزینه کرد چراکه بی‌تدبیری امروز، خشکسالی فردا را رقم خواهد زد.

جان کلام

باورها، ارزش‌ها و رفتارهای فرهنگی، نحوه مصرف، تولید، عدالت‌ورزی و کار در یک جامعه را شکل می‌دهند. بدون فرهنگی استوار بر قناعت، اخلاق، تلاش و عدالت، هیچ نظام اقتصادی‌ای به پایداری نخواهد رسید. سعدی ایران ما، در آثار جاودانه‌اش، راهکارهایی فرهنگی ارائه می‌دهد که می‌توانند به عنوان نقشه راهی برای بازسازی اخلاق اقتصادی به کار روند. برای بهره‌گیری عملی از این حکمت‌ها، چهار گام کلیدی پیشنهاد می‌شود: نخست، آموزش عمومی برای ترویج قناعت و اخلاق در مصرف، به‌ویژه در نظام آموزشی و رسانه‌ها، دوم، سیاستگذاری مالی و اجتماعی مبتنی بر عدالت، مانند مالیات‌گیری تصاعدی و حمایت از اقشار ضعیف، سوم، تقویت کارآفرینی اخلاق‌محور با حمایت از کسب‌وکارهای خرد و خلاق و چهارم، ترویج فرهنگ تلاش و مهارت‌آموزی در نسل جوان.

گزارش یک

بهناز قاسمی

وزیر نیرو تهدید به قطع‌کردن آب و برق بدمصرف‌ها کرد

بدمصرف‌ها دور آب و روشنایی را خط بکشند!

بدمصرفی در آب و برق ورد زبان مسئولان و متولیان صنعت آب و برق کشور شده است. آنها مدام میزان مصرف انرژی را در ایران با سایر کشورها مقایسه می‌کنند و به این نتیجه می‌رسند که مردم در مصرف آب و برق اصراف می‌کنند، اما هرگز به عملکرد مدیران صنعت آب و برق، فرسودگی لوله‌های آب و اتلاف آب در این لوله‌ها یا اتلاف برق در شبکه‌های انتقال اشاره‌ای نمی‌کنند. زمانی که مجوز حفر چاه در بیابان‌های ممنوعه با سفارش و نامه افراد خاص صادر یا در فلان اداره و وزارتخانه رمز ارز غیرقانونی استخراج می‌شد یا میزان مصرف برق فراتر از الگوی مصرف بود، هیچ اخطار یا جریمه‌ای در کار نبود. بگذریم از عدم‌سرمایه‌گذاری در ساخت نیروگاه‌ها در هشت ساله دولت تدبیر که موجب گرفتاری‌های مردم و دولت‌های بعدی شد. روز گذشته وزیر نیرو بار دیگر افزایش ۲۲برابری مصرف انرژی در ایران را با افزایش ۲/۵برابری مصرف دنیا مقایسه کرد. عباس علی‌آبادی به مشترکان بدمصرف آب و برق هشدار داد که منتظر قطعی باشند و قرار است از اول خرداد تعرفه‌های جدید به صورت پلکانی گران شود.

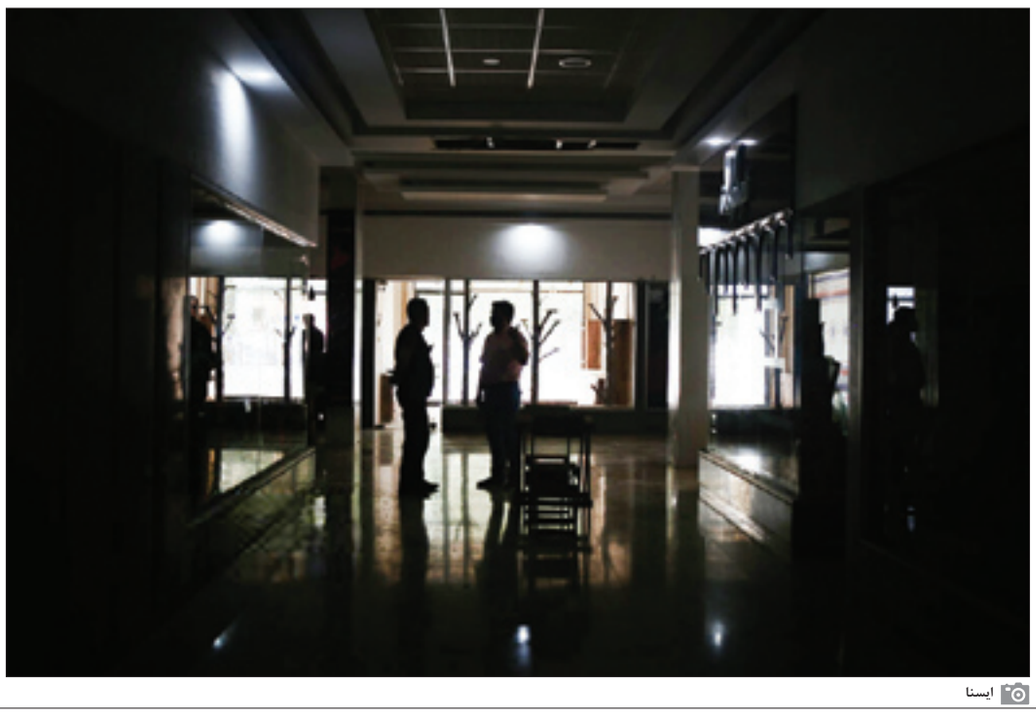

ایسنا

متأسفانه متولیان صنعت آب و برق مدیریت ضعیف‌شان را همیشه پشت موضوع بدمصرفی مردم پنهان می‌کنند، به ویژه آنکه در چند سال اخیر خشکسالی و کاهش نزولات آسمانی، بهانه‌ای برای فرار از ضعف‌های مدیریتی‌شان شده است. وزارت نیرو ماه‌هاست با مقایسه میزان مصرف انرژی در ایران با سایر کشورهای جهان، مصرف‌کنندگان را به اصراف محکوم و هر ساله با گران کردن تعرفه‌های آب و برق در بهار و تابستان، بدمصرف‌ها را جریمه می‌کند، اما هرگز گزارشی از میزان اتلاف آب و برق در شبکه‌های انتقال نمی‌دهد. علاوه بر این از دلایل عدم‌لایروبی سدها و دلایل خشکی زمین‌های اطراف سد گزارش نمی‌دهد، همچنین هرگز دلیل ناتوانی در مهار آب‌های سطحی و آب باران که اغلب به سیل منجر می‌شود، ارائه نمی‌کند.

روز گذشته عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو در جشنواره شهید رجایی چالش‌های این وزارتخانه را در شش ماهه نخست امسال تشریح کرد. وی با مقایسه مصرف انرژی در ایران و سایر کشورها گفت: در حالی که شدت مصرف انرژی در جهان ۳۵درصد کاهش یافته، در ایران شاهد افزایش ۷۵درصدی آن هستیم. به عبارت دیگر، افزایش میزان مصرف انرژی در دنیا با ایران اصلاً قابل مقایسه نیست. در حالی که میزان افزایش مصرف انرژی در دنیا ۲/۵برابر است در ایران ۲۲برابر افزایش داشته، البته در این سال‌ها در ایران نرخ توسعه خوبی داشته‌ایم اما این میزان افزایش مصرف می‌تواند نشان‌دهنده بدمصرفی هم باشد. همچنین در بحث آب در گذشته ۱۳۰میلیارد مترمکعب آب تجدیدپذیر داشتیم اما الان به ۱۰۳میلیارد مترمکعب کاهش پیدا کرده این روند کاهشی در هیچ جای دنیا رخ نداده است. وی افزود: وزارت نیرو برای مدیریت این دو بخش برنامه‌هایی را در دستور کار خود قرار داده است. نخستین آن افزایش پلکانی تعرفه‌های آب و برق است که بر قبوض مشترکانی که زیرالگو مصرف می‌کنند، تأثیر چندانی ندارد، اما روی مشترکانی که فراتر از الگو مصرف می‌کنند، بیشتر مؤثر خواهد بود، علاوه بر این قطعی آب و برق را نیز در دستور کار خود قرار داده است. گرچه قطعی آب بسیار به لوله‌های انتقال آب آسیب می‌رساند اما چاره‌ای جز قطعی ۱۲ساعته آب برای بدمصرف‌ها وجود ندارد.

وی با اشاره به شاخص مصرف انرژی در ارزیابی دستگاه‌ها و سازمان‌ها در جشنواره شهید رجایی اظهار داشت: ما آماده شده‌ایم همه دستگاه‌ها را بررسی کنیم که چقدر توانسته‌اند میزان مصرف را کاهش دهند و رهبری هم روی این موضوع تأکید دارند. باید در مصرف کار کنیم. در بحث ساخت نیروگاه مشکلی نداریم و می‌توانیم فوراً نیروگاه بسازیم و در تولید نیروگاه جزو چند کشور اول دنیا و متکی به خود و صاحب برند هستیم و تولید را به سراسر دنیا صادر می‌کنیم اما بسیار بدمصرف هستیم.

وزیر نیرو افزود: هر سازمان و دستگاهی که از الگو بیشتر مصرف کرد، باید انرژی مازاد را خریداری کند، البته این الگوی مصرف در خوزستان یک عدد و تهران یک عدد دیگر است. وی با اشاره به کاهش مصرف انرژی با پویش دو درجه کمتر رئیس‌جمهوری گفت: امسال با پویشی که راه افتاد با آمار سرانگشتی روزانه حدود ۲۰میلیون دلار صرفه‌جویی داشتیم.

وی افزود: امروز به سقف تولید زیرساخت رسیده‌ایم اما در موضوع مصرف بدمصرف هستیم. ما نمی‌خواهیم در حوزه بدمصرفی صرفاً توصیه کنیم بلکه باید اقدامات اصلاحی نیز انجام شود، به عنوان مثال هر کس بیش از الگو مصرف کرد، باید برق مورد نیاز خود را از بازار آزاد تهیه کند. وزیر نیرو با توصیه به مشترکان خانگی گفت: باید مدیریت مصرف در دستور کار قرار گیرد، زیرا اگر شاهد بدمصرفی باشیم با محدودیت‌های برق مواجه می‌شوند.

علی‌آبادی با حضور در جمع خبرنگاران در پاسخ به سؤالی در رابطه با تأمین برق صنایع و تأمین برق خانگی در ایام پیک اظهار کرد: فاصله بین مصرف و تولید افزایش یافته و اولویت ما با صنایعی است که Gdp و بهره‌وری بالاتری داشته باشند. با توجه به اینکه شاخص مصرف انرژی بالاست Gdp هم باید بالا باشد که این طریق نتیجه بهتری برای اقتصاد کشور دارد. وی ادامه داد: هم اکنون در حال کامل کردن ابزارهای محدودکننده هستیم و این محدودکننده‌ها به نحوی عمل خواهند کرد که در حد الگوی مصرف و مطابق استانداردهای جهانی به مشترکان برق تخصیص پیدا می‌کند و برای مصرف بیشتر آن برق مشترکان قطع می‌شود. وی در خصوص وضعیت ناترازی برق در تابستان اظهار کرد: اگر برنامه‌ها اجرایی نشود، ناترازی برق به ۲۴هزار مگاوات می‌رسد اما پیش‌بینی می‌کنیم با اجرای برنامه‌ها ناترازی به کمتر از ۱۰هزار مگاوات برسد.

تعرفه‌ها پلکانی گران می‌شوند

وزیر نیرو در رابطه با برنامه وزارت نیرو برای تغییر تعرفه‌ها گفت: تعرفه‌ها به صورت پلکانی افزایش خواهد یافت، برای مصرف‌های در حد الگو تغییر چندانی نخواهد داشت اما برای مشترکانی که فراتر از الگو مصرف می‌کنند، بیشتر مؤثر خواهد بود و این موضوع هم در آب و هم برق اجرایی می‌شود.

وزیر نیرو با اشاره به افزایش قیمت برق از خرداد ماه گفت: افزایش قیمت برق از خردادماه اعمال می‌شود. وزارت نیرو در راستای اجرای آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، پیش‌نویس تعرفه‌های برق و شرایط عمومی آنها را با هدف ملاحظه و اعلام نظر عموم مردم و فعالان اقتصادی، ارائه و منتشر کرد.

علی‌آبادی در رابطه با دریافت حقابه ایران از افغانستان توضیح داد: شاید دقیق نباشد اما پنج نوبت از طرف افغانستانی درخواست کردیم که جلسه‌ای درباره حقابه ایران داشته باشیم، آنها هم بارها وعده برگزاری جلسه را داده‌اند. طبق قاعده جلسات باید در دو طرف به طور مرتب برگزار شود، نوبت قبل در افغانستان برگزار شد و این جلسه باید در تهران برگزار شود، اما افغان‌ها اعلام کرده‌اند نتوانسته‌اند مجوز لازم را برای ورود به این امر دریافت کنند، به همین دلیل پذیرفتیم که نماینده ایران برای برگزاری جلسه به افغانستان برود. وزیر نیرو گفت: تاکنون توانسته‌ایم ۶۰ تا ۷۰میلیون مترمکعب حقابه را دریافت کنیم که این عدد بسیار کمتر از حقابه ایران است، البته برنامه‌های دیگری جز حقابه هیرمند در دستور کار داریم و طرح «تهلاب» به سرعت در دستور کار قرار دارد. همچنین انتقال آب از دریای عمان را در دستور کار داریم و این موضوع قانون دارد.

علی‌آبادی درباره تجدیدپذیرها و افزایش ظرفیت تولید برق تجدیدپذیرها خاطر نشان کرد: در تجدیدپذیرها موضوع مهم جذاب کردن محیط کسب و کارها در این حوزه است و باید بتوانیم هم در مصرف و هم تولید برق را از تجدیدپذیرها افزایش دهیم، به طوری که در حال حاضر ۷۸هزار مگاوات متقاضی داریم و ۳۵هزار مگاوات پروانه صادر شده است اما با رسیدن به برنامه فاصله داریم و با صبوری به برنامه می‌رسیم.

وی ادامه داد: تا پایان سال ۱۰هزار مگاوات تجدیدپذیر را فعال خواهیم کرد، در ضمن ۲-۳هزار مگاوات تجهیزات تجدیدپذیر خانگی به زودی وارد کشور می‌شود.

گزارش ۲

سعیده زمانی

فوران تقاضا در بورس تهران

سیگنال‌های مثبت سیاسی و اقتصادی تصویری بی‌سابقه از بازار سرمایه را به ثبت رساند. بورس از ۲۳فروردین و همزمان با سیگنال‌های مثبت سیاسی و اقتصادی رؤیایی ظاهر شده است تا جایی که روز گذشته ۶۳۰نماد بورسی در صف‌های خرید سنگین قرار گرفتند.

بورس تهران اگرچه از ابتدای فروردین ماه، به سمت نوسانات مثبت تغییر فاز داده بود اما این روند از ۲۳فروردین سرعت یافت تا جایی که در روزهای معاملاتی اخیر تصاویری بی‌سابقه از بازار سرمایه به ثبت رسیده است. پیش از آن بازار سهام در ایران از روز دوم آبان ۱۴۰۳ روند صعودی به خود گرفته بود و در ادامه، رکوردهای جدیدی را به ثبت رساند، اما از ۲۲دی‌ماه به بعد دچار نوسان کاهشی شد.

روز ۲۳دی‌ماه کانال ۲/۹میلیون را از دست داد. در هفته‌های پایانی سال گذشته این بازار بین کانال ۲/۷ تا ۲/۸میلیون واحد در نوسان بود و چهار مرتبه کانال ۲/۸میلیون را از دست داد. ۲۱اسفند نیز به پایین کانال ۲/۷میلیون سقوط کرد که ۲۵ اسفند مجدداً آن را تصاحب کرد. ۱۹فروردین ۱۴۰۴ به کانال ۲/۸میلیون صعود کرد. ۲۴فروردین پس از حدود ۹۰روز مجدداً از مرز ۲/۹میلیون واحد گذشت. روز ۳۰فروردین ۱۴۰۴ نیز برای اولین بار وارد کانال ۳میلیون واحد شد و دیروز نیز به رقم ۳میلیون و ۷۷هزار واحد رسید. این رشد در پی کاهش تنش‌های سیاسی، کاهش محبوبیت بازار طلا و ارز و همچنین برخی اقدامات از جمله کاهش نرخ سود «اخزا» و افزایش قیمت توافقی دلار به ثبت رسید. کارشناسان به دلایل مختلف معتقدند امکان تداوم این روند در بازار سرمایه زیاد است.

یار کمکی بورس

برخلاف یکه‌تازی شاخص بورس، بازار ارز و طلا روز گذشته هم به روند کاهشی خود ادامه داد. ریزش قیمت‌ها در بازار ارز تا جایی بود که قیمت دلار به زیر ۸۰هزار تومان رسید و در کانال‌های تلگرامی قیمت ۷۹هزار و ۵۰۰ تومان نیز ثبت شد.

همزمان با کاهش نرخ دلار، قیمت سکه تمام بهار آزادی نیز به ۷۲میلیون و ۷۰۰هزار تومان و هر گرم ۱۸عیار طلا به ۶میلیون و ۵۰۰هزار تومان کاهش یافت. این ریزش به فروکش تقاضا در بازارهای موازی بورس و در ادامه، فوران تقاضا در بازار سرمایه منجر شد. روز گذشته در شرایطی که ۱۶هزار میلیارد تومان سفارش خرید گذاشته شد، کسی فروشنده نبود. همزمان با رشد بورس، در روزهای اخیر نقدینگی سنگینی از صندوق‌های درآمد ثابت خارج شد و بیش از ۲هزار و ۵۰۰میلیارد تومان فروخته شد. همچنین صندوق‌های طلا نیز روز گذشته سقوط آزاد داشتند که دلیل آن تخلیه حباب نگرانی‌ها در سکه است.

مسیر هموار صعود بورس

عمده کارشناسان معتقدند بازار سرمایه به لحاظ بنیادی شرایط مطلوبی دارد، اما متغیرهای سیاسی، کمبود نقدینگی، اعتمادنداشتن سهامداران و فعالیت نوسان‌گیری تاکنون باعث شده است بازار نتواند آن طور که باید و شاید رشد کند.

بر این اساس با توجه به بازگشت فضای اطمینان‌بخش به بورس انتظار می‌رود این روند تداوم خواهد داشت. از سویی دیگر مسیر نرخ بهره پس از کاهش تنش‌های سیاسی نزولی شده و به عقیده کارشناسان، این روند تداوم خواهد داشت، ضمن آنکه کاهش فاصله قیمتی دلار توافقی و دلار بازار آزاد نیز که به زیر ۲۰درصد رسیده، جذابیت خرید سهام را افزایش داده است.

کارشناسان رشد بورس را در شرایط فعلی طبیعی می‌دانند، چراکه به گفته آنها ارزندگی بازار و جاماندگی بازار سرمایه از سایر بازارها قاعدتاً باید شرایطی ایجاد می‌کرد که بازار سرمایه نیز مسیر صعود را طی کند. سال گذشته بازدهی بازار سرمایه ۲۳درصد بود و حالا با کاهش جذابیت بازار ارز و فروکش کردن تب تقاضا در بازارهای سفته‌بازانه بازار سرمایه در مسیر صعود قرار گرفته است.

اشباع رشد در بازارهای موازی نیز یار کمکی بورس است و از جمله اتفاقات مهمی است که تحلیلگران بر آن تأکید می‌کنند. در صورت تداوم این وضعیت، پول‌های سرگردان راهی بازار سهام می‌شود و تداوم این روند می‌تواند از بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران بکاهد. هر چند کاهش نرخ دلار از مؤلفه‌های تأثیرگذار بر سود برخی شرکت‌های بورسی است اما در کل تأثیر آن مقطعی خواهد بود.

بازار روز یکشنبه از دریچه آمار

شاخص بورس دیروز به رقم ۳میلیون و ۷۷هزار واحد رسید. شاخص هم‌وزن هم ۱۷هزار و ۹۳۹ واحد افزایش داشت و در عدد ۸۷۸هزار و ۶۶۰ واحد ایستاد. در دومین روز هفته تعداد سهام مثبت بورس ۳۳۲ عدد و سهام منفی هفت عدد بود. تعداد خریداران نیز به ۵۹هزار نفر رسید و به طور کلی بازار ۲/۱۶درصد افزایش داشت. همچنین دیروز ۲۸۰هزار فقره معامله به ارزش حدود ۱۲هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در بازار سهام انجام شد.

فارس، فولاد و وبملت بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص بورس داشتند. از نمادهای پرتراکنش نیز می‌توان به وبصادر، وتجارت و فولاد اشاره کرد.

شاخص فرابورس ایران نیز دیروز رشد چشمگیر ۴۶۸واحد را تجربه کرد و به ۲۶هزار و ۲۱ واحد رسید. تعداد معاملات دیروز فرابورس ۱۹۴هزار فقره و ارزش آن ۱۳۲هزار میلیارد تومان بود.

مارون، آریا و نیشکر بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص فرابورس داشتند. وپایا، کانسار و مادیرا نیز از نمادهای پرتراکنش فرابورس بودند.

خبر

تخصیص شفاف قیر به پروژه‌ها کلید خورد

در راستای اجرای بند «س» تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ (با مهلت هزینه‌کرد تا پایان شهریور ۱۴۰۴) و با هدف نظارت مؤثر بر حسن اجرای آن، دیوان محاسبات کشور با همکاری نهادهای تقنینی و اجرایی ذی‌ربط، از جمله کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، وزارت نفت، وزارت راه و شهرسازی و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، اقدام به طراحی و تدوین سازوکاری جامع برای رفع موانع موجود و تخصیص هدفمند قیر به پروژه‌های عمرانی کرده است.

با توجه به نیاز فوری دستگاه‌های اجرایی به قیر و موانعی که در سال‌های گذشته فرایند تأمین و توزیع آن را با مشکل مواجه کرده بود، این سازوکار به‌گونه‌ای طراحی شده که همزمان چند هدف کلیدی را محقق کند: تسریع در زنجیره تأمین، شفاف‌سازی قیمت‌ها، جلوگیری از انحراف در مصرف، و تضمین نظارت مؤثر و مستمر بر فرایند اجرا.

بر اساس این طرح، تا سقف ۲۰هزار میلیارد تومان خوراک برای تولید وکیوم‌باتوم (ماده اولیه قیر) از سوی وزارت نفت در اختیار واحدهای تولیدی قرار می‌گیرد، سپس محصول نهایی یعنی قیر، به‌صورت مستقیم به وزارت راه و شهرسازی تحویل داده خواهد شد. این وزارتخانه به‌عنوان متولی اصلی اجرای طرح، مأموریت دارد قیر دریافتی را مطابق اولویت‌بندی نیاز پروژه‌های عمرانی کشور، به‌ویژه پروژه‌های زیرساختی و راه‌سازی، میان دستگاه‌ها و طرح‌های مختلف توزیع کند.

مطابق احکام قانونی، گزارش‌های مربوط به نحوه مصرف قیر باید به‌صورت منظم به کمیسیون عمران مجلس ارائه شود تا شفافیت و پاسخگویی در سطح حداکثری حفظ شود. یکی از نکات برجسته این سازوکار، حذف واسطه‌ها و تحویل مستقیم قیر به ذی‌نفع نهایی است که زمینه بروز تخلفات و انحرافات را به‌شدت کاهش می‌دهد. همچنین در این طرح، قیمت‌گذاری قیر با رویکرد شفاف و منصفانه انجام خواهد شد. از سوی دیگر، مهلت هزینه‌کرد منابع تخصیص‌یافته تا پایان شهریور ۱۴۰۴ تعیین شده است که به دستگاه‌های اجرایی فرصت کافی برای برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌ها را می‌دهد. این اقدام مشترک و هماهنگ میان دیوان محاسبات و سایر نهادهای مسئول، گامی مؤثر در جهت تحقق عدالت در توزیع منابع، ارتقای بهره‌وری در پروژه‌های عمرانی و افزایش اعتماد عمومی به شفافیت در فرایند تخصیص قیر محسوب می‌شود.

نوبت اول

((آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی فشرده))
تقاضای شماره: ESTP-1076803051-AS
خرید و نصب پرده و متعلقات ساختمان ونک

شرکت انتقال گاز ایران (سهامی خاص)

شرکت انتقال گاز ایران در نظر دارد تجدید مناقصه خرید اقلام تقاضا را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) برگزار نماید. تمامی مراحل برگزاری مناقصه(دریافت استعلام ارزیابی کیفی ارایه اسناد، دریافت باقی مانده اسناد مناقصه، ارایه پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکت ها) به صورت الکترونیکی و از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت(ستاد) انجام خواهد گرفت.

۱- نام و نشانی مناقصه گزار: ستاد شرکت انتقال گاز ایران - واقع تهران - میدان ونک - خیابان ملاصدرا - خیابان پردیس - پلاک ۳
۲- موضوع مناقصه: خرید و نصب پرده و متعلقات ساختمان ونک.
۳ - محل تحویل کالا: تحویل در ساختمان ستاد مستقر در میدان ونک و یا در انبار ستاد انتقال گاز مستقر در منطقه سه عملیات انتقال گاز - باقرشهر به تشخیص خریدار.
۴- مهلت زمانی دریافت کاربرگ های استعلام ارزیابی کیفی اسناد مناقصه: تا ساعت ۱۶:۰۰ روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۸ فقط از طریق سامانه ستاد خواهد بود.
۵- مهلت زمانی ارایه و بارگذاری کاربرگ های استعلام ارزیابی کیفی اسناد مناقصه: تا ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۷ فقط از طریق سامانه ستاد توسط مناقصه گران بارگذاری شود.
۶- شماره فراخوان مناقصه ثبت شده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد): ۲۰۰۴۰۹۲۰۳۶۰۰۰۰۰۴
۷- نحوه ی دریافت اسناد کاربرگ های استعلام ارزیابی کیفی:
از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir
۸- نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مطابق مصوبه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران و اصلاحیه بعدی آن خواهد بود.
۸-۱- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار میزان ۱۷۴۵۰۲۵۰۰۰ ریال و متناسب با انواع تضمین های اعلام شده در آیین نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲
۹- اطلاعات تماس مناقصه گزار: مناقصه گران می توانند برای دریافت اطلاعات بیشتر یا داشتن هرگونه ابهام در خصوص اسناد مناقصه به صورت مکتوب با نمابر شماره ۸۱۳۱۴۱۷۷-۰۲۱ ارسال نمایند.
تبصره: اسناد ارزیابی کیفی، اسناد مناقصه و ارایه پیشنهاد قیمت به صورت فشرده در بستر سامانه تدارکات الکترونیکی بارگذاری شده که مناقصه گر مجاز به دریافت آن خواهد بود.
بنابراین مسئولیت اطلاع از روند بارگذاری مناقصه و کنترل های لازم بر عهده مناقصه گران می باشد.
۱۰- گشایش پیشنهادها: پاکات پیشنهادات، ساعت ۰۹:۰۰ روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۸ به نشانی تهران، میدان ونک - خیابان ملاصدرا - خیابان پردیس - پلاک ۳ بازگشایی خواهد شد.
۱۱- سایر شرایط متقاضیان شرکت در مناقصه:
۱۱-۱- توانایی تهیه و تسلیم ضمانت نامه انجام تعهدات به میزان ۱۰٪ کل مبلغ پیشنهادی (درصورت برنده شدن)، متناسب با انواع تضمین های اعلام شده در آیین نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲
۱۱-۲- مبلغ برآورد کارفرما: ۳۴/۹۰۰/۵۰۰/۰۰۰ ریال
۱۲- اطلاعات کلی مناقصه در پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور با کد فراخوان ۲۰۰۴۰۹۲۰۳۶۰۰۰۰۰۴ و سایت shana.ir موجود می باشد.
۱۳- پاکات پیشنهاد نرخ مناقصه گرانی بازگشایی خواهد شد، که براساس آیین نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات تایید صلاحیت شده باشند.

WWW.NIGTC.IR
WWW.SHANA.IR
روابط عمومی شرکت انتقال گاز ایران

شناسه آگهی: ۱۹۱۶۳۰۸